

Gunnar Garbo:

EF - organisert fåmannsvelde

Selvråderetten og demokratiet er viktige spørsmål i forbindelse med medlemskap i EF. Undersøkelser har vist at farene her veier tungt i det norske folk, som rimelig kan være. Størsteparten av de som har tatt standpunkt mot medlemskap finner disse argumentene helt avgjørende. Folkebevegelsens motmelding har et eget kapittel om dette emnet. Stortingsmann Gunnar Garbo (V) har vært med å utarbeide dette kapitlet. I et intervju legger han fram sine synspunkter på viktige spørsmål.

– Dere hevder i motmeldingen at EF er en sammenslutning av maktthavere. Hva mener dere med det?

– Med det mener vi kort og godt at EF er organisert som et fåmannsvelde. Kommisjonen, som er EF's utøvende organ, består av folk som hverken er valgt eller er ansvarlig overfor noe folkevalgt organ. Heller ikke Ministerrådet er kollektivt ansvarlig overfor de folkevalgte. Samtidig er

kapitalinteressene langt bedre organisert over landegrensene enn bøndernes, fiskernes, funksjonærenes og arbeidernes interesser.

– Det hevdes også i motmeldingen at norsk selvråderett vil bli båndlagt ved et medlemskap. Sier dere noe om rekkevidden av en slik båndleggelse?

Følbart tap av demokrati
– EF-tilhengerne påstår jo at vi bare gir fra oss myndighet for

å løse internasjonale problemer. Dette er en klar forvrengning. EF-landene gir fra seg vidtrekkende myndighet, motivert ut fra ønsket om å smelte de enkelte land sammen til et nytt statsforbund. Norsk jordbrukspolitikk vil jo ved et medlemskap bli underlagt EF-organene. Jeg kunne nevne flere eksempler: Spørsmålet om aksjemajoriteten i norske bedrifter, rentepolitikken, særavgifter o. l.

Fortsettes side 3

Regjeringen godtar unionen

Helt siden EEC-saken først kom opp til debatt, har det vært tilhengers hovedlinje å søke å bortforklare hva EEC er for noe.

– Selv om denne metoden til tider har lyktes i å gjøre folk forvirret, har den naturligvis ikke kunnet hindre EEC i å utvikle seg etter programmet.

– Den ubehagelige kjensgjerning at kartet ikke lenger stemmer med terrenget, har nå gjort det nødvendig å endre litt på kartet.

– Tilhengers standpunkter og argumentering om den økonomiske og monetære union er et godt eksempel på en slik sprangvis utvikling:

– Stats- og regjeringssjefenes vedtak i Haag i 1969 om å påskynde utviklingen av EEC til en

økonomisk union, var bare en tom programerklæring.

– Werner-planen – det detaljerte program for hva man skulle gjøre og når man skulle gjøre de forskjellige tingene – var ikke noe å ta alvorlig. Det var bare et komitéforslag.

– Vedtaket i EEC's høyeste organ – Ministerrådet – vinteren 1971 satte tilhengerne i et dilemma. Man kunne jo ikke direkte si at dette organ skulle man ikke ta alvorlig.

– Men man trodde man hadde funnet et argument som fortsatt skulle tvinge terrenget til å forme seg etter kartet. Ministerrådet ga sitt vedtak form av en resolusjon. En resolusjon var ikke juridisk bindende for medlemmene. Ministerrådet hadde ved hjelp av dette trikset fått manet denne

ubehagelige Werner-planen ned i arkivene. Werner-planen var nå lagt på is, het det.

I sin melding til Stortinget våren 1971 (St. meld. nr. 90 for 1970–71) uttaler regjeringen at den «kan ikke se at man på det nåværende tidspunkt har mulighet for å gjøre seg opp noen bestemt oppfatning om utviklingen av det økonomiske og monetære samarbeid utover første etappe av den planlagte union». Regjeringen uttalte videre i samme melding at den allerede nå reserverte seg mot de løsninger som følger av vidtrekkende tolkninger av rådsresolusjonen, spesielt når det gjelder avgivelse av nasjonal myndighet på budsjett- og skattepolitikens område.

Flertallet i Stortingets utenrikskomité (alle unntatt Senterpartiets representanter, som hadde egen fraksjonsuttalelse) sier i sin innstilling om meldingen (Innst. S.

nr. 333 for 1970–71) at den har merket seg at regjeringen reserverer seg mot de løsninger som ville følge av de mest vidtgående tolkninger når det gjelder Rådsresolusjonen. Flertallet i Utenrikskomiteen sier videre at de gir sin tilslutning til at Regjeringen overfor Fellesskapet gir uttrykk for sitt syn på saken.

Regjeringen bebudet i St.meld. nr. 70 at den i et memorandum til EF ville gi uttrykk for sitt syn på utviklingen fram til en økonomisk og monetær union.

Et slikt dokument er såvidt vites ikke blitt sendt. Disse spørsmålene ble heller ikke tatt opp under de forhandlinger som ble ført mellom Norge og EF.

Fra dansk side ble derimot disse spørsmål tatt opp. Den danske markedsminister, Ivar Nørgaard, la den 9. november 1971 fram en erklæring på vegne av sin regjering, og hvor den

danske regjeringen uttalte at den gikk ut fra at det danske folk fortsatt måtte få føre sin nasjonale skatte- og avgiftspolitik.

Ved en erklæring av samme dag sier Ministerrådet klart fra at målsettingen om å gjennomføre en økonomisk og monetær union har kandidatlandene allerede godtatt, så dette er ikke lenger noe å snakke om.

Det synes som kandidatlandene her har forstått dette vinket: I hvert fall har ikke lenger den norske regjering noen betenkeligheter eller reservasjoner på dette punktet.

Nå heter det (St.meld. nr. 50 for 1971–72) at «Regjeringen går inn for at Norge tar aktivt del i det økonomiske og monetære samarbeid». Det ble ytterligere bekreftet av handelsminister Per Kleppe på ministerrådets møte i Luxembourg nylig.

20 000 mennesker var samlet på Youngstorget i Oslo 1. mai. Folkemøtet var avslutningen på demonstrasjonen som Folkebevegelsens faglige utvalg arrangerte, den største etter krigen. På torget talte nestformann i Folkebevegelsen, Ragnar Kalheim og formann i Arbeiderbevegelsens informasjonskomité mot EF, finansrådmann Bernt H. Lund. Arne Paasche Aasen leste «Den gamle fanebærer» og Birgitte Grimstad sang. Over hele landet dominerte Folkebevegelsen 1. mai-feiringen.

Vi har råd til å si nei

Tolltapet ubetydelig for industrien

Av stortingsmann Teddy Dyring

Det er «vet-ikke»-gruppen kampen står om. Her har tilhengerne funnet truselen om «usikre arbeidsplasser» som et velegnet middel til å skremme folk over til Ja-siden. Det er tollbelastningen ved å stå utenfor som i første rekke skal true arbeidsplassene i eksportindustrien. Det umoralske i denne propaganda er at hverken regjeringen eller industriens talsmenn har gjort noe forsøk på å klargjøre hvor stor denne tollbelastningen egentlig er. Man har snakket om den, men ikke tallfestet den.

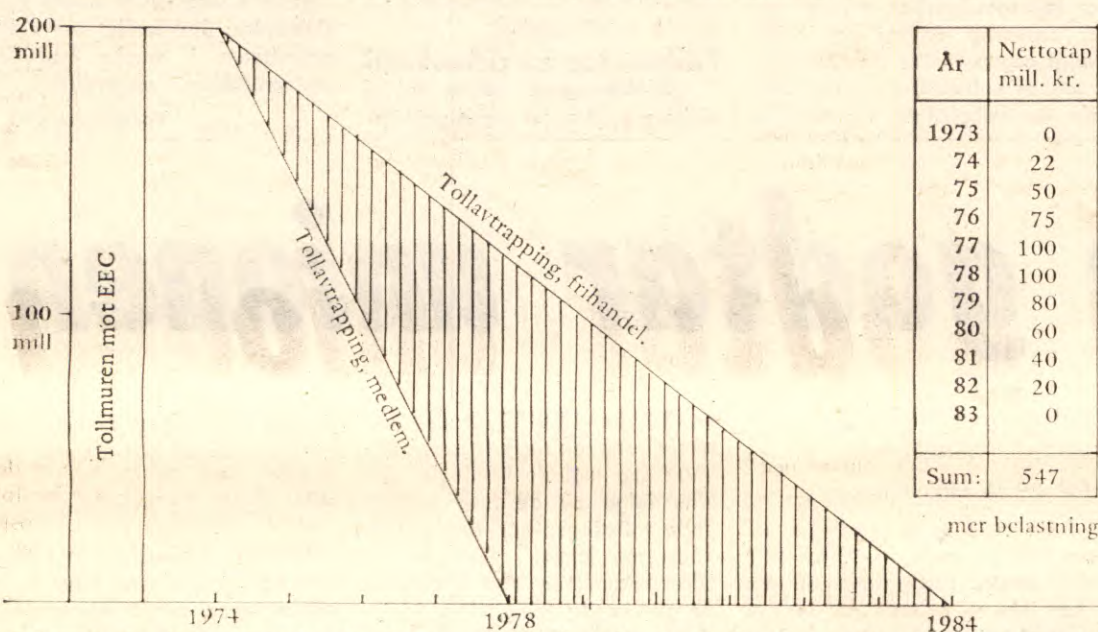
Vi så det derfor som en vesentlig oppgave da Folkebevegelsens motmelding skulle utarbeides å

har vi slått unntaksvarerne sammen og brukt en gjennomsnittlig overgangstid på 10 år.

Det er differansen mellom den toll vi må betale ved en frihandelsavtale og den vi må betale ved fullt medlemskap som interesserer. I figuren er denne mertollen skravert for hele 10-års-perioden. For hvert år kan vi avlese hva den utgjør i millioner kroner. Til høyre i figuren er mertollen angitt for hvert år. Som vi ser vil tolltapet utgjøre 547 millioner kroner for 10-års-perioden, ca. 55 mill. kroner pr. år. Dette er et så ubetydelig tall at det neppe kan være skille mellom liv og død for norsk eksport-

beregningene som motmeldingen bygde på var statiske i sin natur. Med dette mente vel Aspengren å hevde at norsk eksportindustri ønsket å bygge ut en utstrakt videreforedling av råvarer og halvfabrikata. Det gjelder særlig treforedling og aluminiumindustrien. Til dette er å svare at skulle disse industrier bygge ut sin videreforedling, så må denne utbyggingen være avsluttet i god tid før overgangstiden for tollene ved en frihandelsløsning er ute. Greier man ikke dette, har tollargumentet intet i denne saken å gjøre. Dette har vi da også regnet på i motmeldingen.

A løse aluminiumindustriens og

Tollmuren og dens avtrapping for de varer som behandles forskjellig ved medlemskap og frihandelsalternativ.

påvise hvor stor tollbelastningen egentlig er. Ved å bygge på det avtalemønster som avtegner seg bl. a. i Sveriges forhandlinger om en frihandelsavtale, har vi med utgangspunkt i eksportstatistikken for 1970 beregnet den samlede toll mot det «gamle EEC» for unntaksvarer til ca. 200 mill. kroner.

Videre har vi gått ut fra at de forsikringer som kom til uttrykk i Ministerrådets møte i 1969, om ikke å reise nye tollmurer mellom gamle EFTA-partnere, vil bli etterlevet.

Det vil her sannsynligvis bli gjort et unntak for papp og papir, som får en viss toll i en kortere overgangstid for å unngå forvridninger som følger av for store tollforskjeller. Men dette vil bli ubetydelig tillegg til den sum som er referert ovenfor.

Nå er det viktig å merke seg at om Norge blir medlem i EEC, så vil vi ikke dermed slippe tollmuren på 200 mill. kroner med øyeblikkelig virkning. Den skal trappes ned over 4 1/2 år, som vist på figuren.

Ved en frihandelsavtale skal også tollene avtrappes, men overgangstiden blir noe lengre. Enkelte unntaksvarer (papp og papir) vil sannsynligvis få en overgangstid på 12 år, mens andre (bl. a. ferrolegeringer, aluminium, magnesium, sink og bly) får en overgangstid på 8 år. I figuren

industri. Årlig betaler industrien hele 1200 millioner kroner i avgifter til staten. Vi har derfor store muligheter for – ved avgiftsreduksjon – å hjelpe eksportindustrien i den korte overgangstiden. I fjor ble slike avgiftsreduksjoner brukt for å hjelpe treforedlingsindustrien, idet oljeavgifter ble sløffet for 3 kvartaler.

Sammenlikner vi tolltapet med økningen i leveomkostningene (900 mill. kroner i 1978) og Norges årlige andel i EEC's fellesbudsjett (fra ca. 250 mill. i 1974 stigende til ca. 900 mill. kroner i 1978) så synes det klart at nettolltapet er så beskjedent at det blir et spørsmål om politisk vilje for å holde visse industrigrupper skadesløse i overgangstiden.

Frihandelsavtale inneholder også bestemmelser om sikkerhetsklausuler. Etter det forhandlingsmønster svenskene er kommet fram til, vil disse sikkerhetsklausuler opphøre med overgangstiden. For enkelte varer vil sikkerhetsklausulene komme til å gjelde utover overgangstiden, men her skal vi huske at de prinsipielt er gjensidige. I hvilken grad EEC vil forhandle seg fram til særfordele, må det direkte forhandlinger mellom Norge og EEC til for å avgjøre.

Ved Arbeiderpartiets ekstraordinære landsmøte uttalte LO's formann, Tor Aspengren, at de

treforedlingsindustriens videreforedlingsplaner på så kort tid (6-7 år) vil, sammen med atomkraftverk, miljøvern og petrokjemiske anlegg, kreve så store investeringer og så mye arbeidskraft at oppgaven må anses som uløselig. Det vil bl. a. føre til så store reduksjoner i våre alminnelige samfunnsinvesteringer (skoler, sykehus, veier o.l.) og en slik hårdhendt strukturrasjonalisering i jordbruk og fiske at det ikke kan påregnes politisk oppslutning om et slikt «industriprogram». Et slikt program burde videre være helt fremmed for tilhengerene, som nå i det siste er blitt sterke «talsmenn» for distriktsutbygging.

Det er ikke våre beregninger som er statiske. Det er norsk eksportindustri og da særlig aluminiumindustrien og treforedlingsindustrien som selv har vært statiske i EFTA-perioden, når det gjelder videreforedling. At et EEC-medlemskap med ett slag skulle endre på dette, anser jeg for usannsynlig. Det er andre grunner som ligger bak den tregthet som her avspeiles. La meg her kort nevne ugunstig beliggenhet i forhold til de store markeder, utenlandsk kapitaldominans i aluminiumsindustrien og vanskelighetene med å løse de nødvendige strukturendringene i treforedlingen.

EEC-NYTT

Redaktør: JOHN LAGER

Redaksjonssekretær: PER ØVIND NIELSEN

Redaksjonskomité: Torstein Eckhoff, Trond Hegna,

Ove Larsen og Ivar Sekne

OM SKREMSLER

Fra et riksdagsvalg i keisertidens Tyskland ble det fortalt om en katolsk prest i Bayern, som før valget sammenkalte menighetens stemmeberettigede og falte til dem med sin blideste stemme:

«Ja, ikke at jeg vil prøve å øve noe slags valgpress på Edere, mine kjære sognebørn, men hver den som stemmer på en sosialdemokrat mister sin sjæls salighet.»

Den slags press har vel etterhvert gått av bruk, i hvert fall i de protestantiske land.

Men trusler og skremsler for å få folk til å stemme anderledes enn de egentlig mener, det er ikke noe ukjent fenomen.

Vi har sett ikke så lite av slikt fra EF-tilhengernes side i forløpet av markedsdebatten.

Mye av det har etterhvert falt til jorden av seg selv. Det kan jo ikke bli noe særlig kraft i truselen om arbeidsløshet når regjeringen selv i sin markedsmelding sier at «full sysselsetting kan trolig opprettholdes i Norge uansett hvilken tilknytningsform en velger til EF.»

Og når det skremmes med isolasjon, økonomisk stagnasjon og lavere levestandard osv. dersom vi ikke blir medlem av EF, så kommer jo denne vurdering i et merkelig lys, når det samtidig sies at Norge må for all del ikke bli medlem hvis ikke England og Danmark blir med. I det tilfelle er det ikke uovervinnelige problemer med økonomisk vekst, sysselsetting eller sikkerhet.

Man må jo også si at det er en ganske oppsiktsvekkende anklage mot dem som i de senere tider har hatt hovedansvaret for styringen her i landet, at de skulle ha brakt vårt land slik på knærne at det ikke lenger var i stand til økonomisk og politisk å hevde den selvstendighet som tidligere slektledd har kjempet for og vunnet for seg og for oss.

De nevnte skremsler har ikke hatt den forventede virkning, noe som styrken i EF-motstanden tydelig viser, både ved meningsmålinger og ikke minst ved oppslutningen 1.mai.

Så blir det spørsmål om nye skremsler. Inntil videre må, så vidt vi kan se, Aftenposten noteres med en pen rekord på dette spesielle felt.

Etter at bladet nesten hadde mistet munn og mæle den 2. mai kommer det i en leder den 3. mai:

«... om så galt skulle skje at det ble et flertall av nei-stemmer den 25. september, så ville landet bli kastet ut i — om ikke et politisk kaos så iallfall et politisk tomrom.»

Vi må selvsagt være Aftenposten takknemlig for å bli spart for det politiske kaos. Men det politiske tomrom kan da ikke være særlig meget bedre?

Vi tror man kan konstatere at den 3. mai 1972 rablet det en smule for Aftenposten.

Regjeringen og Stortinget har bedt folket si ja eller nei til norsk medlemskap til EF. Det er folket beredt til å svare på.

Ingen av våre to statsmakter har bedt folket svare enten ja til EF eller til politisk tomrom.

De har begge ganske rolig og uten betenking sett bort fra dette Aftenpostens alternativ.

KLIPP UT

SEND INN

Dersom De ønsker å bli medlem i FOLKEBEVEGELSEN —

Vennligst send oss medlemskontingenten, minimum kr. 10,—, over postgiro eller bankgiro. Vær vennlig og notér «medlemskap» e. l. på giroblanketten og fyll ut og send oss denne slippet eller en lapp med tilsvarende opplysninger.

Navn:

Adresse:

Postnummer og poststed:

Kommune:

FOLKEBEVEGELSEN
MOT NORSK MEDLEMSKAP I FELLESMARKEDET
Postboks 515 - Sentrum - Oslo 1 - Postgiro 20 86 69
Bankgiro 8200.01.36065

Brev til en statsråd

Fra Trond Hegna

1. mai-komiteen i Stavanger hadde oppført redaktør Trond Hegna og industriminister Finn Lied som talere ved det store møte på Torvet. Industriministeren sendte på forhånd et brev

hvor han overfor Hegna hevdet visse synspunkter når det gjaldt anlegget av de to taler. EEC-NYTT har fått tillatelse til å offentliggjøre Hegnas svar.

Kjære partifelle, industriminister Finn Lied

Takk for ditt brev av 25. april. Skal sant sies syntes jeg det var så besynderlig at jeg i første øyeblikk var mest tilbøyelig til å la det rolig gli ned i papirkurven.

Men det er en god regel at brev skal man svare på. Det er bare i departementer at man generelt ennå ikke har maket å bevege seg opp til dette plan av alminnelig folkeskikk.

Mitt oppdrag 1. mai har jeg fått av 1. mai-komiteen i Stavanger. Hadde det ikke dreiet seg om noe annet enn at vi begge skulle tale ved samme arrangement, hadde det ikke vært noe problem. Det ble da bare ganske enkelt spørsmål om en brukbar emnefordeling. Du kunne f. eks. snakke om olje, der er du ekspert, det er ikke jeg. Og jeg kunne tale om 1. mai, der er jeg en slags ekspert, det er vel ikke du.

Men saken er at 1. mai-komiteen i Stavanger har gitt meg et ganske bestemt oppdrag: nemlig å legge fram mitt syn på spørsmålet om mulig norsk medlemskap i EF. Jeg takket for innbydelsen, som jeg satte pris på, men hevdet samtidig at 1. mai-komiteen ville være vel så godt tjent med en annen taler som kunne føre fram det samme grunnsyn i saken. Jeg fikk til svar at det var meg 1. mai-komiteens flertall ville ha.

Jeg svarte da at jeg skulle komme og oppfattet det som et løfte om at jeg skulle legge fram mitt syn i EF-saken uten omsvøp og helt klart og slik at det ikke var til å misforstå. Jeg mener det er riktig å holde løfter.

Her er det altså ingen plass for noen ekstra orientering, veiledning, anvisning, påminnelse eller hva man måtte kalle det. Ethvert tiltak i slik retning er kort sagt helt ute på jorden, for å si det populært. Eller uinteressant og irrelevant som man vel fortrinnsvis sier i ditt departement.

Alt i alt er det vel ingen grunn for oss to til å leke privat blindebuk. Den 1. mai i Stavanger vil vi begge ha i tankene folkeavstemningen den 25. september. Du vil søke å vinne ja-stemmer. Jeg vil selv stemme nei og oppfordre flest mulig til å gjøre det samme.

Dette kunne forsåvidt være tilstrekkelig svar, men for å unngå senere misforståelser har jeg noe å tilføye.

Jeg har ikke kunnet unngå å legge merke til at under EF-debatten har noen av dine kolleger og deres nærmeste nedlatt seg til en strøm av plumpe, sleipete, flåsete og snør-bove uttalelser rettet mot tilhengere av det syn på EF-saken som jeg selv deler. Av personer tenker jeg eksempelvis på Cappelen, Reulf Steen, ambassadør Dag Bryn, men også andre. Uttalelsene kan konkretiseres med stikkord som graut-Norge, navlebeskuelse, Dovregubbe-mentalitet, troll, stortroll og småtroll osv.

Dette med trolskhetens betydning i norsk politikk er jo statsminister Brattelis spesielle oppdagelse. Hans eneste håp synes å være at trollene vil sprekke så snart de treffes av strålene fra ekspedisjonssjef Tim Greves oppgående sol.

Er ikke dette egentlig noe pinlig? Jeg sitter igjen med et slags inntrykk av at også Einar Gerhardsen mener det.

Det er mulig at det kan sies til Brattelis unnskyldning at han her har forsøkt seg som humorist, og vi to kan vel snart bli enige om at dette er ikke hans sterkeste side.

Men hvordan det enn måtte forholde seg anser jeg de fenomener jeg her har gitt eksempler på som uforska med utfall mot mine meningsfeller. Meningsfeller og landsmenn. Jeg forbeholder meg til enhver tid rett til å gi det tilsvarende som jeg finner passende.

Din henvendelse til meg har såpass meget karakteren av privatbrev at jeg ikke vil offentliggjøre teksten uten din tillatelse. Jeg har intet imot at du gjør mitt svar kjent blant dem det angår og som det kunne interessere. Selv anser jeg meg selv sagt berettiget til å offentliggjøre mitt svar til den tid og i den form jeg måtte finne for godt.

Kanskje på Stavanger Torv 1. mai?

Etter hva jeg har hørt skal jeg tale først og du får da anledning til å svare med den mynt du måtte ha i pungen.

Men vennlig hilsen og takk for omsorg og velvilje.

Folkebevegelsen dominerte 1. mai

Motstanden mot EF er sterk i norsk arbeiderbevegelse. Det gav 1. mai-feiringen et klart uttrykk for. Dagen var preget av rekordstor deltakelse, og nei til EF.

I de større byene preget Folkebevegelsen demonstrasjonene. Men også i de tradisjonelle Samorg./Arbeiderparti-togene var EF-motstand gjennomgangstone. Transparenter, taler og jakke-merker fortalte om det.

Hovedarrangementet i Oslo ble den demonstrasjonen som var arrangert av Folkebevegelsens faglige utvalg, sammen med en rekke sentrale faglige tillitsmenn og arbeiderbevegelsens tre ungdomsorganisasjoner.

Nær 15 000 mennesker deltok i selve toget. På folkemøtet på Youngstorget var nærmere 20 000 mennesker til stede (ifølge politi og flere tellere). Altså et av de største, kanskje det største tog etter krigen. Det var ikke plass til alle på selve torget! — Noen timer tidligere på dagen samlet Arbeiderpartiet om lag 3000 mennesker på samme sted.

Det tredje toget i Oslo, det SUF-dominerte «Rød Arbeiderfront» samlet i overkant av 5000 deltakere.

I Bergen hadde Folkebevegelsen også det største arrangementet med over 3000 mennesker og helsedirektør Karl Evang som taler.

I Trondheim var den faglige samorganisasjonens arrangement også preget av EF-motstand. Stortingsmann Roald Bye (A) fikk stor applaus for sitt klare standpunkt mot medlemskap.

Stavanger hadde dårlig vær, men mange mennesker hørte tidligere stortingsmann for Arbeiderpartiet Trond Hegna tale mot

EF i Samorg.-arrangementet. Etter Hegna talte industriminister Finn Lied.

Fra Tromsø meldes det at motstandsbevegelsen dominerte 1. mai. Trygve Bratteli og Rune Gerhardsen talte.

P. Ø. N.

«Kom til Schleswig...»

I Aftenposten ser man gjentatt en tre-spaltet annonse med overskriften: «VI ØNSKER DEM VELKOMMEN I EF».

Annonsen er rykket inn av noe som heter Wirtschafsförderungsgesellschaft i den nord-tyske byen Flensburg, og vi leser i teksten: «Begivenhetene i Brussel vil muliggjøre en rasjonell europeisk superproduksjon som også De kan ta del i. — De kan bli med fra første stund! De flytter ganske enkelt Deres produksjon sørover! Kom til Schleswig —»

Så spør det om norske bedrifter og investeringsmodne folk vil gå inn for distriktutbyggingen i Schleswig, som utbyggingsmessig er kommet litt i utkanten for det tyske «Wirtschaftswunder».

FOLKEBEVEGELSENS NYE MERKE bør bæres av alle EF-motstandere. Det koster kr. 1,- og kan bestilles fra våre lokallag eller direkte fra Folkebevegelsen. — Ta del i salget!

Motmeldingen foreligger til salgs hos alle landets bokhandlere. Pris: Kr. 15,-

som blir behandlet av EF-organene?

Liten innflytelse for Stortinget

— Jeg kan ikke se annet enn at det her er stor fare for uklare ansvarsforhold. Stortingets medlemmer vil være avskåret fra å vite hvordan Norges representant har opptrådt i Ministerrådet. Stor-

tinget vil bli møtt med uttalelser som «de andre medlemsstatene har inntatt de og de holdningene. Norge må vi seg». Det vil være vanskelig for Stortinget å føre kontroll. I fremtiden vil en rekke avgjørelser bli truffet ved at vi opptrer med én forhandler på Norges vegne. Og disse avgjørelsene får direkte konsekvenser for samfunnslivet i Norge.

Organisert fámannsveld

Beslutningstagerne i Brussel har langt dårligere kjennskap til forholdene her i landet enn våre egne beslutningstager. Et medlemskap betyr på denne måten et følbart tap av demokrati.

— For å være helt konkret: Hvor mange EF-lover vil begynne å virke i Norge dersom vi blir med i EF?

— Ca. 1500 akter. Disse ligger stort sett innenfor næringslovgivningen. Men Stortinget har ikke fått kjennskap til det konkrete innholdet i disse bestemmelsene. Vi har bare fått summarisk kjennskap til deres emner og formål.

— Blir Ministerrådsvedtaket om en økonomisk og monetær union å anse som bindende for Norge i fall medlemskap?

— Ja, det er helt klart. Såvel målsetting som timeplan og spesifikasjoner. Forpliktelsen til å godta vedtaket ble avgitt i erklæringene fra norsk side da vi innledet forhandlingene.

— Men går ikke Grunnloven foran Roma-traktaten og EF-organenes vedtak?

— For EF-domstolen, som er den høyeste rettsmyndighet i EF, er saken klar: Både Roma-traktaten og EF-organenes vedtak går foran nasjonalstatenes grunnlover. For norske domstoler er situasjonen en annen.

— Det er vel tross alt et faktum at Norge som medlem vil få øve

innflytelse på EF-beslutningene?

— Vi får ifølge Traktaten en medbestemmelsesrett på 5 pst. i Ministerrådet, EF's øverste organ. Men disse 5 pst. oppveier jo ikke tapet av vår 100 pst.-bestemmelsesrett over våre egne sentrale politiske spørsmål. Jeg har lyst til å fortelle en liten anekdote for å illustrere dette poenget: I Ludvig XVI's Frankrike — hvor ledelsen var både despotisk og gloire-orientert, fortelles det om franskmannen som så seg i speilet om morgenen og solte seg i synet av 1/25 millionte-dels despot, men han glemte at han så hele skikkelsen av en slave!

— Men Norge har jo vetoret i EF's bestemmende organer?

Liten realitet bak vetoretten

— Ja, men det har de andre nasjonene også. Jeg tror ikke vetoretten har stor realitet for oss.

— Realiteten er jo den at det bak den norske representant i Ministerrådet står 4 mill. nordmenn innenfor et samfunn som omfatter ca. 260 mill. mennesker. Det er med respekt å melde noe naivt å forestille seg at vår representant skulle være i stand til å drive igjennom beslutninger som dominerende krefter i EF motsetter seg, eller at vår representant

skulle kunne stonse beslutninger som dominerende krefter setter meget inn på å få vedtatt.

— Men samarbeidet i EF er vel i første rekke et spørsmål om tillit?

— Hvis det hele var et spørsmål om tillit, kunne man jo avblåse hele den politiske strid i Norge. Bør ikke Bratteli ha full tillit til Willochs ærlighet og redelighet i den innenrikspolitiske strid? Det er kort og god forfusking å gjøre dette til et spørsmål om politiske motstanderes gode hensikter. Vi vet at det eksisterer ulike interesser, og at folk i politikken kjemper for motstridende standpunkter. Dette gjelder enda mer i europeisk målestokk. Det er større motsetninger i Vest-Europa enn det er i Norge.

— Men vil ikke direkte valg til Europa-parlamentet innebære et demokratisk fremskritt for samarbeidet i EF?

— La dette være helt klart: Den eneste måten å oppnå demokrati i en vest-europeisk forbundsstat, er å innføre direkte valg til et parlament med makt og myndighet. Dette innebærer igjen en reduksjon av Stortingets myndighet. For så vidt også et tap av demokrati, fordi makten overføres fra det lokale og nasjonale plan til det sentral-europeiske. Derved blir færre mennesker med i beslutningsprosessen.

— Hva slags innflytelse vil Stortinget på på nasjonale spørsmål

Hydro skremmer de ansatte

Villedende «informasjonsbrev»

Norsk Hydro har sendt «informasjonsbrev» til de ansatte om Norge og EF. Her får man vite at arbeidsplasser på Hydro er i fare om Norge ikke blir med i Fellesmarkedet og «at det kan bli skjebnesvangert å stå utenfor». Millionbeløp vil gå tapt for Norsk Hydro dersom vi blir stående utenfor EF om vi skal tro ledelsen. Men truslene har ikke dekning i realitetene.

Om Norge sier nei til medlemskap er det realistisk å regne med at landet får en frihandelsavtale. Regjeringen gir i sin markedsmedling opplysninger om hvilke handelsvilkår Norge kan regne med å få innen rammen av en slik avtale. For Hydro vil det innebære:

LIKE RASK TOLLFRIHET

Like rask tollfrihet for Hydroeksporten ved frihandelsavtale som ved medlemskap, med unntak for aluminium og magnesium. En frihandelsavtale gir noe lenger overgangstid til tollfrihet for aluminium og magnesium. (Atte år i stedet for fem.)

IKKE NOE TOLLPROBLEM

Ikke for noe produkt fra Norsk Hydro blir det noen økning i tollbelastningen overfor noe marked dersom Norge får en frihandelsavtale. Hydros «toll-fremtid» vil kort og godt være: Ingen nye eller økte tollbelastninger, men gradvis overgang til full tollfrihet overfor EF. Dette gjelder både for en frihandelsløsning og medlemskap. Det eksisterer ikke noe tollproblem som kan påføre bedriften inntektsreduksjoner.

FRIHANDELSORDNINGER ER PLUTSELIG BLITT «TVILSOMME»

«Informasjonsbrevene» forteller at en frihandelsløsning ikke gir

full garanti mot at EF kan gjennomføre toll dersom det oppstår økonomiske problemer. Men det er nettopp en slik ordning Norge hittil har hatt for mesteparten av sin eksport. Det er påfallende hvor tvilsomme frihandelsordninger er blitt akkurat i det året EF-medlemskapet skal avgjøres.

RETTE TIL Å GJENNINFØRE TOLL EN FORDEL FOR NORGE

I vanskelige situasjoner gir en frihandelsordning rett til å gjenn-

innføre toll på enkelte varer. Men det er en rett som gjelder for begge parter. Og denne retten er en klar fordel for Norge. Ved å benytte seg av den kan Norge komme ut av problemer med betalingsbalansen på en mindre smertefull måte enn ved medlemskap. Da foreligger ikke noen slik mulighet.

HØYERE STRØMPRISER DERSOM NORGE GÅR MED I EF

Men det er også andre usikre momenter ved EF-medlemskap.

Når det gjelder aluminium, må Hydro regne med å få en ikke ubetydelig tollbelastning på råstoffet aluminiumsoksyd som bedriften importerer og bruker i aluminiumsproduksjonen. Dette gjelder altså ved medlemskap, ikke ved frihandelstilknytning. Dessuten er det fare for høyere strømpriser dersom Norge går med i EF. Naturligvis blir ikke noen av disse negative faktorene nevnt i «informasjonsbrevene».

«Objektivt» fra U.D.

«Jeg ser det som en ulykke for vårt land dersom det blir nei fra vår side.» Denne propagandaerklæringen i EF-saken er ikke avgitt av Willoch eller Bratteli, men av underdirektør Skaarer i Utenriksdepartementet. Han er en av de embetsmenn som etter oppfordring fra utenriksministeren har forlatt det arbeid som skattlytterne betaler ham for og i stedet har dratt i felten for norsk EF-medlemskap.

Den siterte uttalelsen lot direktør Skaarer tilflytte leserne av avisen Nybrott i Larvik, der han holdt foredrag om EF på Grand Hotell. Underdirektøren uttalte seg også friskt om de mer praktiske konsekvenser for den enkelte: Husmødrene i Larvik ville få mer å kjøpe for hvis de valgte medlemskap, sa han.

Det var næringsorganisasjonene som hadde invitert representanten for UD til saklig opplysning i Larvik. I avisen ble han introdusert under tittelen: «Hyggelig for Larvik-husmødre.»

NRK er partisk

NRK's dekning av utenriksdebatten i Stortinget om EF i januar i år var på avgjørende måter tendensios og gikk klart EF-tilhengernes favor. Dette går fram av en analyse utarbeidet av Institutt for samfunnsforskning.

EF-tilhengernes uttalelser ble langt oftere enn motstandernes karakterisert som «grundige» og «saklige».

Tilhengerne fikk også langt oftere det siste ordet i debatten slik de ble referert, enn motstanderne.

Undersøkelsen som helhet viser at det for de analyserte pro-

grammene foreligger en klar skjevhet i reportasje til EF-tilhengernes fordel.

— Hvorvidt denne skjevheten har sammenheng med de enkelte programarbeidernes personlige holdning til EF-saken, eller om det dreier seg om en generell favorisering av det mest «offisielle standpunkt», dvs. regjeringens, er et spørsmål som det ikke er mulig å svare på ut fra denne undersøkelsen, sier de tre samfunnsforskerne.

Det er planlagt en ny analyse av NRK's dekning av markedsdebatten i juni.

! Vi har fått nr. 1 av «Ja til EF»-avisen på dørmatten, sammen med såpestykket «Pool — med lime». Venstres formann Helge Seip preger forsiden. — Betyr ikke landsmatevedtaket mot EF noe? Vi erfarer også at «Ja»-aksjonen bruker private arbeidsformidlingsfirmaer til spredning av avisen. Hvordan kan dette stemme med uttalelsene nylig fra Carlsen og Metlaas om at de nærmer seg 100 000 medlemmer og over 300 lokalutvalg? Og at økonomien er knapp og basert på «enkeltpersoners» bidrag? Disse enkeltpersonene kan i tilfelle ikke være hvem som helst!

Danmark har fått sin folkebevegelse

Samordningen av de hundrevis av motstandsgrupper i Danmark ble formelt avsluttet søndag den 23. april. Da ble Folkebevegelsen mot dansk medlemskap i EF stiftet på en landskonferanse i Odense. Nærmere 700 delegater fra grupper over hele landet deltok i møtet. Den norske Folkebevegelsen var representert ved Arne Haugestad og John Lager.

Den danske Folkebevegelsen fikk et representantskap på nærmere 100 medlemmer som igjen velger organisasjonens styre. Representantskapet består av folk fra de politiske partier, fagbevegelsen og andre landsomfattende organisasjoner og sikrer det tverrpolitiske prinsipp og den brede folkelige tilslutning.

Standpunkts gjest: FINN ALNÆS

Kan EF-tilhengeren peke på ett eneste punkt i Roma-traktaten som forfekter, like klart og utvetydig som den forfekter produksjonslivets interesser, de interesser som er natur- og miljøvernets? Eller selv bare dette: Kan tilhengeren peke på en eneste formulering som i hvert fall indirekte kan tolkes som et svar på den økologiske katastrofe som truer verden? Nei. Det er umulig å finne slike punkter fordi de er uforenlig med hovedprinsippene i traktaten. Hele Roma-traktaten og det vesentligste i EFs virksomhet ville bli underminert dersom de dekkende natur- og miljøverniltak skulle blitt konstitusjonelt fastslått, og dertil ført ut i praksis.

VIL EEC betale for å stoppe forsøplingen av jord, luft og vann?

EEC-rapporten (Spinelli) gir svar. Sitat: „Bekjempelsen av forurensningene må ikke føre til bekjempelse av økonomisk vekst”.

EEC-KOMMISSJONEN lar handling følge ord: Den vest-tyske miljøvernloven om mindre bly i bensin nektes godkjent fordi den forrykker konkurransevilkårne i EEC.

NASJONALE TILTAK mot forgiftning motarbeides i den hellige Roma-traktatens navn. DETTE ER SANNHETEN om miljøvern i EEC. Tro ikke medlemskap blir et forsvar mot den livstruende forurensning av naturen. Her som ellers i EEC går hensynet til kapitalen foran hensynet til mennesket.

STEM MOT EEC (EF).

NR. 5 - 1972

UTGITT AV:
FOLKEBEVEGELSEN
MOT EEC

STAND
PUNKT